

Warszawa, dnia 6 listopada 2023 r.

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W WARSZAWIE**

WOOŚ-I.4221.19.2022.ML.7

Wójt Gminy Zawidz

POSTANOWIENIE

Na podstawie art. 77 ust. 1 pkt 1, ust. 3 i 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094, ze zm., zwanej dalej „ustawą oos”) oraz art. 123 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775, ze zm., zwanej dalej „k.p.a.”), w związku z postępowaniem w sprawie oceny oddziaływania na środowisko przeprowadzonym dla przedsięwzięcia polegającego na *budowie szesnastu obiektów inwentarskich do chowu brojlera kurzego w obsadzie 4 394,88 DJP zlokalizowanych na dz. o nr ewid. 110, 111/2, 112, 113/2, 113/3 w m. Osiek, gmina Zawidz,*

uzgadniam realizację przedsięwzięcia i określám następujące warunki:

I. Na etapie realizacji i eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia należy podjąć następujące działania:

1. teren przedsięwzięcia należy ogrodzić za pomocą słupów stalowych (wbijanych w grunt) i siatki stalowej, umocowanej do tych słupów; do budowy ogrodzenia należy użyć siatki o wysokości do 2,0 m pozostawiając wolną przestrzeń pomiędzy siatką a ziemią wynoszącą co najmniej 15 cm dla zapewnienia swobodnej migracji drobnych ssaków, płazów i gadów;
2. wszelkie otwory w drzwiach i ścianach pomieszczeń obiektów budowlanych, w tym przede wszystkim otwory wentylacyjne, należy zasłonić siatką o oczkach maksymalnie 1 cm średnicy;
3. bezpośrednio przed podjęciem prac związanych z realizacją inwestycji należy dokonać kontroli terenu pod kątem występowania gatunków objętych ochroną i ich siedlisk oraz analizy przepisów z zakresu ochrony gatunkowej; analiza winna być prowadzona również w kontekście możliwości uzyskania decyzji zezwalającej na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do ww. formy ochrony przyrody;
4. prace budowlane należy rozpocząć poza okresem lęgowym ptaków (tj. z wyłączeniem okresu od 1 marca do 15 września) lub w tym okresie pod nadzorem ornitologicznym, po wcześniejszej opinii ornitologicznej o braku lęgów;
5. podczas prowadzenia prac należy zabezpieczyć wykopy w sposób uniemożliwiający wpadanie do nich zwierząt (wygrodzenia, przykrycia);
6. przed podjęciem prac związanych z realizacją inwestycji oraz w trakcie wykonywania prac ziemnych (wykopy) teren przedsięwzięcia należy kontrolować przy udziale nadzoru przyrodniczego pod kątem obecności zwierząt (małe ssaki, płazy itp.) i w razie ich stwierdzenia umożliwić im wydostanie się poza granice terenu objętego pracami lub dokonać ich przeniesienia; w przypadku konieczności przeniesienia gatunków zwierząt podlegających ochronie, działania należy wykonywać z uwzględnieniem przepisów odrębnych;
7. prace budowlane wykonywać przy użyciu sprawnego technicznie sprzętu, eksploatowanego i konserwowanego w sposób prawidłowy, który zapewni zabezpieczenie środowiska gruntowo-wodnego przed wyciekami płynów technicznych i paliw;
8. prace budowlane prowadzić bez konieczności odwadniania wykopów;

9. teren inwestycji na etapie realizacji wyposażyć w środki (sorbenty) do neutralizacji rozlanych substancji ropopochodnych; w przypadku awaryjnego wycieku ww. substancji, zanieczyszczenie niezwłocznie usunąć, a zużyte środki do neutralizacji substancji ropopochodnych przekazać uprawnionym odbiorcom;
10. na etapie realizacji inwestycji ścieki bytowe odprowadzać do szczelnych zbiorników bezodpływowych przewodzących toalet; ww. zbiorniki systematycznie opróżniać (nie dopuścić do ich przepełnienia) przez uprawnione do tego celu podmioty, a ich zawartość wywozić do oczyszczalni ścieków;
11. zaplecze budowlane oraz miejsca postoju maszyn na etapie realizacji inwestycji zlokalizować na terenie uszczelnionym i zabezpieczonym przed potencjalnym zanieczyszczeniem środowiska gruntowo-wodnego substancjami ropopochodnymi;
12. na etapie eksploatacji przedsięwzięcia wodę na cele bytowe, technologiczne i ppoż. realizować z ujęcia własnego, w ramach zatwierdzonych zasobów eksploatacyjnych; opomiarować zużycie wody;
13. zastosować system pojenia zwierząt minimalizujący zużycie wody;
14. na etapie eksploatacji inwestycji ścieki bytowe odprowadzać do szczelnych, planowanych zbiorników bezodpływowych; ww. zbiorniki systematycznie opróżniać (nie dopuścić do ich przepełnienia), a ich zawartość wywozić do oczyszczalni ścieków;
15. na etapie eksploatacji inwestycji ścieki technologiczne (m.in. z mycia i dezynfekcji hal inwentarskich, odcieki z miejsc magazynowania nawozów) odprowadzać do szczelnych, planowanych zbiorników bezodpływowych; ww. zbiorniki systematycznie opróżniać (nie dopuścić do ich przepełnienia), a ich zawartość wywozić do oczyszczalni ścieków;
16. na etapie eksploatacji inwestycji ścieki z płukania filtrów odprowadzać do szczelnego zbiornika bezodpływowego; ww. zbiornik systematycznie opróżniać (nie dopuścić do jego przepełnienia), a jego zawartość wywozić do oczyszczalni ścieków;
17. wody opadowe i roztopowe z terenów utwardzonych oraz powierzchni dachów odprowadzać powierzchniowo na własny teren nieutwardzony, w sposób niepowodujący zalewania terenów sąsiednich oraz niezmieniający stanu wody na gruncie, w szczególności kierunku i natężenia odpływu wód opadowych ze szkodą dla gruntów sąsiednich bądź zastosować urządzenia retencjonujące wody opadowe i roztopowe;
18. system wodno-ściekowy regularnie i terminowo poddawać próbom szczelności i konserwacjom; wszelkie wykryte nieszczelności bądź awarie niezwłocznie usuwać;
19. zwierzęta padłe i z konieczności ubite, do czasu ich wywozu z terenu przedsięwzięcia, przechowywać w warunkach minimalizujących uciążliwość odorową i zagrożenie chorobotwórcze;
20. zapewnić skuteczne i systematyczne czyszczenie kurników, a także systematyczny wywóz zwierząt padłych;
21. odpowietrzniki silosów zaopatrzyć w worki odpylające;
22. transport obornika do miejsc przeznaczenia prowadzić przystosowanymi do tego celu środkami transportu w sposób w jak największym stopniu ograniczający uciążliwość odorową oraz wtórne pylenie (np. skrzynie ładunkowe pojazdów przykrywać plandekami);
23. stosować preparat dodawany do ściółki powodujący redukcję emisji amoniaku o min. 50 %;
24. w ciągu roku przeprowadzać maksymalnie 6 pełnych cykli produkcyjnych;
25. stosować ubiórkę w 29 dniu chowu redukując obsadę kurników: do maksymalnie 44 636 szt. brojlerów kurzych w każdym;
26. w każdym budynku inwentarskim użytkować jednocześnie maksymalnie 16 wentylatorów kominowych i 6 wentylatorów ściennych szczytowych;
27. system chłodzący Pad cooling użytkować wyłącznie przy wyłączonej wentylacji kominowej;
28. wentylatory ścienne szczytowe użytkować wyłącznie w godzinach od 6.00 do 22.00;
29. ruch pojazdów po terenie inwestycji związany z obsługą przedmiotowego przedsięwzięcia, za wyjątkiem transportu zwierząt, prowadzić wyłącznie w godzinach od 6.00 do 22.00;
30. wywóz obornika realizować wyłącznie przy wyłączonej wentylacji mechanicznej we wszystkich budynkach inwentarskich.

II. W dokumentacji wymaganej do wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 ustawy oś należy uwzględnić następujące wymagania dotyczące ochrony środowiska:

1. zaprojektowanie 16 budynków inwentarskich – kurników K1-K16, w systemie chowu ściółkowego, o maksymalnej obsadzie 68 670 szt. brojlerów kurzych każdy;

2. zainstalowanie, w każdym planowanym kurniku K1-K16, maksymalnie:
 - 16 wentylatorów kominowych o maksymalnej wydajności 12245 m³/h każdy i o poziomie mocy akustycznej nie większym niż 78,4 dB każdy, z odprowadzaniem zanieczyszczeń 16 emitorami pionowymi, otwartymi o minimalnej wysokości 9,15 m i maksymalnej średnicy 0,63 m każdy;
 - 16 wentylatorów ściennych, szczytowych o maksymalnej wydajności maksymalnej 49000 m³/h każdy i o poziomie mocy akustycznej nie większym niż 89 dB każdy, z odprowadzeniem zanieczyszczeń 16 emitorami poziomymi o minimalnej wysokości: 1,85 m – 12 sztuk, 3,45 m – 4 sztuki;
 - 8 nagrzewnic gazowych o mocy do 70 kW każda;
 - po 2 wentylatory, na potrzeby realizacji systemu chłodzenia Pad cooling, o poziomie mocy akustycznej nie większym niż 67 dB każdy;
3. zaprojektowanie 2 wiat do magazynowania obornika o maksymalnej powierzchni użytkowej do 612 m² każda;
4. posadowienie maksymalnie 16 silosów paszowych o maksymalnej pojemności 31,1 Mg każdy;
5. posadowienie maksymalnie 32 butli na gaz płynny o maksymalnej pojemności 6,4 m³ każda;
6. zaprojektowanie nachylenia powierzchni utwardzonych w sposób gwarantujący zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych z terenów utwardzonych na powierzchni biologicznie czynnej działki; zachować wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej minimum 30 % bądź zastosować urządzenia retencjonujące wody opadowe i roztopowe.

III. Przed rozpoczęciem realizacji przedsięwzięcia nie stwierdzono konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 ustawy ooś.

UZASADNIENIE

Wójt Gminy Zawidz pismem z dnia 20 stycznia 2022 r., znak: OŚ.6220.22.5.2021 (data wpływu do tegoż organu 24 stycznia 2022 r.), uzupełnionym w dniu 25 lutego 2022 r., wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie (zwanego dalej „Regionalnym Dyrektorem”) o uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia polegającego na *budowie szesnastu obiektów inwentarskich do chowu brojlera kurzego w obsadzie 4 394,88 DJP zlokalizowanych na dz. o nr ewid. 110, 111/2, 112, 113/2, 113/3 w m. Osiek, gmina Zawidz.*

Do ww. pisma i jego uzupełnienia dołączono: wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko (zwany dalej „raportem ooś”) oraz informacje o braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu przedsięwzięcia. Dodatkowo Wójt Gminy Zawidz pismami znak: OŚ.6220.22.5.2021 (daty wpływu do tegoż organu: 17 marca 2022 r., 13 maja 2022 r., 12 sierpnia 2022 r., 2 listopada 2022 r., 3 sierpnia 2023 r., 25 września 2023 r., 27 września 2023 r., 5 października 2023 r., 16 października 2023 r. i 19 października 2023 r.), uzupełnił przedłożoną dokumentację.

Przedmiotowa inwestycja należy do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, o których mowa w art. 59 ust. 1 pkt 1 ustawy ooś oraz w § 2 ust. 1 pkt 51 lit. b rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839, ze zm.), w ramach przedmiotowej inwestycji realizowane będą również przedsięwzięcia wymienione w § 3 ust. 1 pkt 73 i pkt 37 ww. rozporządzenia, zgodnie z ww. wnioskiem Wójta Gminy Zawidz.

Treść niniejszego postanowienia przygotowana została w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy w sprawie oraz wiedzę własną organu.

Planowane przedsięwzięcie polegać będzie na budowie szesnastu obiektów inwentarskich do chowu (metodą ściółkową) brojlera kurzego w obsadzie 4 394,88 DJP, zlokalizowanych na dz. o nr ewid. 110, 111/2, 112, 113/2, 113/3 w m. Osiek, gmina Zawidz. Łączna powierzchnia przedmiotowych działek wynosi 22,31 ha.

W sentencji niniejszego postanowienia wskazano warunki określające sposób ochrony środowiska gruntowo-wodnego przed zanieczyszczeniem.

W celu ochrony środowiska gruntowo-wodnego na etapie realizacji i eksploatacji przedmiotowej inwestycji, w sentencji niniejszego postanowienia wprowadzono warunki dotyczące źródła poboru wody oraz ograniczenia ilości jej zużycia, a także sposobu zagospodarowania ścieków oraz wód opadowych i roztopowych. Przeprowadzona w raporcie o oś analiza oddziaływania w zakresie gospodarki wodno-ściekowej i ochrony wód wykazała, że przy zachowaniu warunków określonych w sentencji niniejszego postanowienia, eksploatacja przedmiotowej inwestycji nie będzie miała negatywnego wpływu na środowisko gruntowo-wodne oraz na wody powierzchniowe i podziemne.

Źródłami emisji substancji do powietrza na etapie eksploatacji planowanego przedsięwzięcia będą głównie: systemy wentylacji planowanych budynków inwentarskich i wiat magazynowych oraz ruch pojazdów mechanicznych po terenie inwestycji. Przeprowadzona w raporcie o oś analiza rozprzestrzeniania się substancji w powietrzu (w tym analiza oddziaływania skumulowanego) wykazała, że przy zachowaniu warunków określonych w sentencji niniejszego postanowienia, dopuszczalne poziomy substancji w powietrzu zostaną dotrzymane.

W chwili obecnej w Polsce brak jest możliwości oceny uciążliwości odorowej planowanej inwestycji, gdyż brak jest odpowiednich aktów prawnych regulujących te kwestie. Jednakże przeprowadzona ocena oddziaływania planowanej inwestycji na powietrze wykazała, iż na etapie eksploatacji przedmiotowego przedsięwzięcia, poziomy substancji odoroczynnych, takich jak amoniak czy siarkowodór, pochodzących z procesu technologicznego, nie spowodują przekroczenia aktualnie obowiązujących norm w tym zakresie, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. Nr 16, poz. 87).

Z przedłożonej dokumentacji wynika, iż planowana inwestycja nie będzie powodowała istotnego oddziaływania na klimat.

W czasie eksploatacji przedmiotowego przedsięwzięcia głównymi źródłami emisji hałasu będą wentylatory szczytowe i kominowe budynków inwentarskich oraz środki transportu poruszające się po terenie inwestycji. Przeprowadzona w raporcie o oś analiza oddziaływania w zakresie emisji hałasu (w tym oddziaływania skumulowanego) wykazała, że przy zachowaniu warunków określonych w sentencji niniejszego postanowienia, eksploatacja planowanego przedsięwzięcia nie spowoduje przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu na terenach chronionych akustycznie.

W przedłożonej dokumentacji omówiono gospodarkę odpadami w trakcie realizacji i funkcjonowania planowanego przedsięwzięcia oraz odchodami zwierząt na etapie eksploatacji, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. W związku z tym odstąpiono od nałożenia warunków realizacji przedsięwzięcia w ww. zakresie. Można ocenić, że gospodarka odpadami prowadzona w ramach przedmiotowej inwestycji nie będzie miała negatywnego wpływu na środowisko.

Przedsięwzięcie znajdować się będzie w Obszarze Chronionego Krajobrazu Równina Raciążska, dla którego obowiązującym aktem prawnym jest rozporządzenie Wojewody Mazowieckiego Nr 16 z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Równina Raciążska (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2006 r. Nr 157, poz. 6153, ze zm.). Zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 2 ww. rozporządzenia, w obszarze zakazuje się realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Jednak zgodnie z art. 24 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, ze zm., zwanej dalej „ustawą o ochronie przyrody”) zakaz nie dotyczy realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu.

Najbliższymi obszarami Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 są: obszar specjalnej ochrony ptaków Doliny Wkry i Mławki PLB140008, oddalony od planowanej inwestycji o ok. 9,5 km oraz

obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Raciąż PLH140059, oddalony od planowanej inwestycji o ok. 8,9 km.

W celu rozpoznania przyrodniczego terenów planowanej inwestycji wykonano łącznie 8 kontroli w terminach: 18.03.2023 r., 25.04.2023 r., 10.05.2023 r., 24.05.2023 r., 09.06.2023 r., 21.06.2023 r., 09.07.2023 r., 22.08.2023 r. Prowadzono obserwacje o różnym zakresie i charakterze, w tym kontrole nocne (identyfikacja: płazy, sowy, derkacz, chruszciele, ssaki w tym nietoperze), w odmiennych okresach fenologicznej aktywności poszczególnych grup zwierząt i okresach wzrostu roślinności. Badaniem objęto teren planowanej inwestycji oraz grunty przylegające – bufor w zasięgu 100 m. Zastosowano typowe i powszechnie stosowane metody obserwacji i badań, uwzględniając wymogi poszczególnych grup zwierząt oraz skalę przekształceń środowiska na inwentaryzowanych terenach. Identyfikację zbiorowisk roślinnych oparto o metodę fitosocjologiczną (Dzwonko 2007), ze szczególnym uwzględnieniem gatunków charakterystycznych i wyróżniających (Matuszkiewicz W. 2001, Matuszkiewicz J. M. 2007).

W zależności od gatunku obserwacje terenowe fauny dotyczyły różnych stadiów życiowych, tropów oraz śladów ich obecności. W przypadku stwierdzenia gatunków zwierząt wymienionych w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej przewidziano dokonanie oceny stanu ich zachowania z zastosowaniem następujących parametrów: populacja, siedlisko oraz szanse zachowania gatunku, określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania za wyznaczenia jako obszary Natura 2000 i stosowanych w pracach monitoringowych wykonywanych przez GIOŚ. Wszystkie istotne obserwacje (np. gatunki chronione) nanoszono na robocze mapy, obejmujące tereny inwestycyjne i bufor 100 m lub wprowadzano bezpośrednio do odbiornika GPS (Garmin), dedykowanych aplikacji mobilnych, jak np. Locus Map Pro. W celu szerszego rozpoznania i charakterystyki fauny i flory przeanalizowano wyniki badań z Państwowego Monitoringu Środowiska i innych ogólnopolskich projektów badawczych dotyczących chronionych przedstawicieli fauny i flory.

Prace inwentaryzacyjne ssaków przeprowadzono z zastosowaniem następujących metod: inwentaryzacja śladów bytowania – metoda ta polega na odnajdywaniu nor, gniazd, odchodów, znakowań terenu, miejsc żerowania i noclegowisk; na podstawie znalezionych śladów określano gatunek zwierzęcia; tropienia – metoda oparta na odnajdywaniu tropów zwierząt pozostawionych na ziemi; odszukiwania szczątków zwierząt; obserwacji bezpośrednich, w szczególności o świcie oraz w porze wieczorno-nocnej ze względu na wzmożoną wówczas aktywność zwierząt – metoda polega na rejestracji zaobserwowanych osobników. Do analizy występowania gatunków nietoperzy przeprowadzono nasłuchy z użyciem detektora rejestrującego aktywność AnaBat SD2 CF Bat Detector. W celu charakterystyki awifauny prowadzono bezpośrednie obserwacje z użyciem lornetek (10x42, 10x50) i lunety (25-50x, 80HD), penetrując teren planowanej inwestycji oraz tereny przyległe w strefie buforowej. Na podstawie obserwacji osobników oraz rejestracji śpiewu określono listę gatunków gniazdujących oraz zalatujących. Podczas kontroli w okresie lęgowym liczenia polegały przede wszystkim na cenzusie i analizie gniazdowania gatunków „kluczowych” (tj. z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, czerwonej listy, rzadkie, nieliczne, wybrane średnioliczne, wodno-błotne, szponiaste i sokołowe). Powierzchnie badawczą w tym przypadku stanowiły tereny planowanych inwestycji wraz z buforem. W okresie pozalęgowym skupiono się również na analizie wykorzystania przestrzeni powietrznej oraz lokalizacji ewentualnych miejsc koncentracji ptaków (żerowiska, noclegowiska, miejsca odpoczynku). Do kwalifikacji gatunków jako lęgowych posłużyły kryteria Polskiego Atlasu Ornitologicznego (Sikora i in. 2007). Szczególną uwagą objęto gatunki z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej potencjalnie występujące w okolicy, m.in. takie jak błotniak stawowy, błotniak łąkowy oraz derkacz. Prowadzono obserwacje/nasłuchy przy odpowiednich warunkach atmosferycznych i optymalnych do diagnostyki terminach kontroli.

Ze względu na różną aktywność dobową poszczególnych gatunków płazów i gadów, kontrole prowadzono zarówno w dzień, jak również o zmierzchu i we wczesnych godzinach nocnych. Inwentaryzacji poddane zostały zwierzęta na każdym etapie rozwoju: osobniki dorosłe, młodociane, larwy oraz jaja (skrzek). W trakcie prac terenowych zastosowano następujące metody: obserwacja

dorosłych i młodocianych osobników; emisję głosów godowych; poszukiwania jaj i larw; nasłuchiwanie głosów godowych.

Przed przystąpieniem do badań terenowych bezkręgowców, ze względu na wiele grup systematycznych zwierząt oraz dużą liczbę gatunków, założono inwentaryzację głównie chronionych gatunków: motyli dziennych, trzmieli, ważek, chrząszczy oraz ślimaków. W celu identyfikacji poszczególnych gatunków założono posłużenie się metodami przeżyciowymi. Gatunki charakterystyczne, łatwiejsze do identyfikacji (np. większość motyli), oznaczano w locie lub spoczywające na roślinach, kwiatach. Obserwacje prowadzono z bliskich odległości, z wykorzystaniem aparatu fotograficznego (funkcja makro lub zoom) a także z wykorzystaniem lornetki.

Grunty orne pokrywają w całości działki o nr ewid. 111/2, 112 i 113/3. W agrocenozach rozwijają się zbiorowiska chwastów polnych towarzyszące uprawom *Lamio-Veronicetum poliatæ*. Stałym jego składnikiem są m.in.: przetaczniki – perski *Veronica persica* i polny *Veronica agrestis*, mleczyk *Sonchus* sp., żółtlica drobnokwiatowa *Galinsoga parviflora*, chwastnica jednostronna *Echinochloa crus-galli*, tasznik pospolity *Capsella bursa-pastoris*, jasnota purpurowa *Lamium purpureum*, gwiazdnica pospolita *Stellaria media* oraz rdest szczawiolistny gruczołowy *Polygonum lapathifolium* L. subsp. *pallidum*.

Roślinność szuwarowa porasta niewielką nieckę wypełnioną wodą (północno-zachodnia część działki ew. nr 111/2 oraz dz. ew. 110). Stwierdzono tu szuwały: pałki szerokolistnej *Typhetum latifoliae*, turzycy zaostrej *Caricetum gracilis*, turzycy błotnej *Caricetum acutiformis*, turzycy dziobkowatej *Caricetum rostratae* i mozgi trzcinowatej *Phalaridetum arundinaceae* (porasta również strefę brzegową rzeki oraz rów melioracyjny).

Zadrzewienia na działce ew. 113/2 oznaczone na mapie ewidencji gruntów jako las (Ls) są niewielkie pod względem powierzchni. Zadrzewienie w części wschodniej tworzy dąb *Quercus robur*, świerk *Picea abies*, brzoza *Betula pendula* i grab *Carpinus betulus*. Pod względem fitosocjologicznym nawiązuje ono do boru mieszanego *Quercus-Pinetum*. Runo tworzą konwalijska dwulistna *Maianthemum bifolium*, borówka czernica *Vaccinium myrtillus*, przetacznik leśny *Veronica officinalis*, zawilec gajowy *Anemone nemorosa*, kosmatka owłosiona *Luzula pilosa*. Zadrzewienie w części zachodniej tworzy głównie sosna zwyczajna *Pinus sylvestris*. Sztuczne nasadzenie drzew na gliniastym podłożu sprawia, że panują tu odmienne warunki wilgotnościowe. W podszycie występuje dziki bez czarny *Sambucus nigra* a na pniach sosen chmiel zwyczajny *Humulus lupulus*, w runie dominują jeżyny *Rubus* sp., pokrzywa zwyczajna *Urtica dioica* i glistnik jaskółcze ziele *Chelidonium majus*.

W buforze występuje mozaika pól, łąk i borów sosnowych. Największą powierzchnię tworzą łąki wyczyńcowe. Dominuje tu wyczyńiec łąkowy *Alopecurus pratensis*. Z innych gatunków traw występują tu: tomka wonna *Anthoxanthum odoratum*, wiechliny - łąkowa *Poa pratensis* i zwyczajna *P. trivialis*, kostrzewa łąkowa *Festuca pratensis* oraz śmiełek darniowy *Deschampsia caespitosa*. Wśród gatunków roślin zielnych największy udział mają: mniszek *Taraxacum* sp., jaskier rozłogowy *Ranunculus repens*, krwawnik pospolity *Achillea millefolium*, koniczyna łąkowa *Trifolium pratense*. Łąki te należą do intensywnie i nisko koszonych, co wpływa na ich zubożenie gatunkowe.

Niewielki fragment łąki rdestowej zachował się w północno-zachodniej części buforu. Z gatunków tu rosnących warto wymienić: knieć błotną *Caltha palustris*, niezapominajkę błotną *Myosotis palustris*, dzięgiel leśny *Angelica sylvestris*, jaskier ostry *Ranunculus acris*, firletkę poszarpaną *Lychnis flos-cuculi*. Łąka ta sąsiaduje bezpośrednio z roślinnością szuwarową porastającą niewielką nieckę wypełnioną wodą. Miejsce to porastają szuwały: pałki szerokolistnej *Typhetum latifoliae*, turzycy zaostrej *Caricetum gracilis*, turzycy błotnej *Caricetum acutiformis*, turzycy dziobkowatej *Caricetum rostratae* i mozgi trzcinowatej *Phalaridetum arundinaceae* (porasta również strefę brzegową rzeki oraz rów melioracyjny). W obrębie roślinności wodnej, można wyróżnić zbiorowiska drobnych roślin pleustonowych *Lemno-Spirodeletum*, pływających biernie po powierzchni wody, których komponentami są rzęsa drobna *Lemna minor* oraz spirodela wielokorzeniowa *Spirodela polyrhiza*. Na obrzeżach niecki od strony południowej i zachodniej występuje wąski (do 10 m) pas zadrzewień olszowych.

Gruntom ornym z uprawą zbóż i kukurydzy towarzyszą typowe i rozpowszechnione w kraju zbiorowiska chwastów polnych: maku piaskowego *Papaveretum argemones*, wyki czteronasiennej *Vicetum tetraspermae*, żółtlicy drobnokwiatowej i włośnicy zielonej *Galinsoga-Setarietum* oraz jasnoty i przetacznika lśniącego *Lamio-Veronicetum poliatæ*. Z gatunków towarzyszących rosną

tu m.in.: stokłosa żytnia *Bromus secalinus*, czerwiec roczny *Scleranthus annuus*, przetacznik polny *Veronica arvensis*, fiołek polny *Viola arvensis*, wyka wąskolistna *Vicia angustifolia*, skrzyp polny *Equisetum arvense* i szczaw polny *Rumex arvense*. Ze względu na stosowanie środków chemicznych ochrony roślin ich skład gatunkowy jest zubożały, a najlepiej wykształcone fitocenozy znajdują się na skraju upraw, przy polnych drogach i bardzo wąskich miedzach. Znacznie rzadziej występuje tu wybitnie nitrofilne i ciepłolubne zbiorowisko powoju polnego i perzu właściwego *Convolvulo arvensis-Agropyretum repentis*. Największą powierzchnię użytków zielonych tworzą łąki wyczyńcowe *Alopecurion pratensis*, którym towarzyszą zmiennowilgotne łąki *Angelico-Cirsietum oleracei* z rdestem wężownikiem *Polygonum bistorta* ze związku *Calthion palustris*.

Na terenie inwestycji i w buforze 100 m nie stwierdzono stanowisk gatunków roślin wymienionych w Załącznikach II i IV Dyrektywy Siedliskowej, objętych ochroną prawem krajowym oraz uznanych za zagrożone. Nie stwierdzono także gatunków mszaków objętych ochroną, wymienionych w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej oraz figurujących na czerwonej liście oraz gatunków grzybów i porostów objętych ochroną oraz figurujących na czerwonych listach.

W czasie prowadzonych prac terenowych stwierdzono 7 gatunków bezkręgowców objętych ochroną częściową: trzmiel kamiennik *Bombus lapidarius*, trzmiel gajowy *Bombus lucorum*, trzmiel ogrodowy *Bombus hortorum*, trzmiel rudy *Bombus pascuorum*, trzmiel ziemny *Bombus terrestris*, mrówka rudnica *Formica rufa*, ślimak winniczek *Helix pomarina*. Stwierdzono chronionych przedstawicieli trzmieli, mrówek oraz mięczaków. Były to gatunki szerokorozpowszechnione, pospolite i niezagrożone.

Na podstawie badań terenowych stwierdzono występowanie 4 gatunków płazów, wszystkie podlegają ochronie częściowej, ponadto żaba jeziorkowa wymieniana jest na Czerwonej liście w kategorii NT – gatunek bliski zagrożenia, niższego ryzyka. Nie stwierdzono gatunków ściśle chronionych, wymienianych w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej. Nie wykazano stanowisk występowania płazów w granicach terenu planowanej inwestycji, brak także potencjalnych siedlisk. Stanowiska objęły strefę buforową, w tym rzekę Raciążnice, rowy ze stagnującą wodą i zastoiska zlokalizowane głównie w północnej i północno-zachodniej części badanej powierzchni. Nie wykazano zbiorników wodnych obejmujących cenne, licznie zasiedlane stanowiska rozrodcze. Obszar badań ma przeciętne znaczenie dla lokalnych populacji płazów, dodatkowo ograniczone znacznie ma obszar inwestycyjny pozbawiony siedlisk wodnych. Nie stwierdzono na badanej powierzchni szlaków migracyjnych i tras dyspersyjnych płazów.

Stwierdzono obecność 3 gatunków gadów objętych częściową ochroną. Stwierdzono gatunki liczne i szeroko rozpowszechnione w kraju na pojedynczych stanowiskach, były to jaszczurki – zwinka i żyworodna oraz zaskroniec. Nie stwierdzono gatunków ściśle chronionych, zagrożonych, wymienionych w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej. Wykazane stanowiska były nieliczne i rozproszone na terenie badań.

Na podstawie przeprowadzonej inwentaryzacji stwierdzono łącznie występowanie 59 gatunków ptaków z 13 rzędów, były to: brodzące (1 gat.), blaszkodziobe (1 gat.), jastrzębiowe (3 gat.), sokołowe (1 gat.), grzebiące (2 gat.), żurawiowe (1 gat.), siewkowe (4 gat.), gołębiowe (1 gat.), kukułkowe (1 gat.), jerzykowe (1 gat.), dzioborożcowe (1 gat.), dzięciołowe (3 gat.) i wróblowe (39 gat.). Spośród stwierdzonych gatunków 52 podlegają ochronie ścisłej, 3 ochronie częściowej, a 4 to gatunki łowne. 21 gatunków uznano za lęgowe (wszystkie kategorie lęgowości) (ok. 36 % gat.), 38 gatunków za nielęgowe, w tym 31 zalatujących (52,5 %) i 7 przelotnych (11,9 %). Stwierdzono 6 gatunków wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej, 4 gatunki z Czerwonej listy ptaków (Wilk i in. 2020). Nie stwierdzono gatunków z Czerwonej księgi (Głowaciński 2001). Spośród gatunków najcenniejszych (Zał. I Dyr. Ptasiej) za lęgowe na badanym terenie uznano 3 gat., były to: dzięcioł czarny *Dryocopus martius*, gąsiorek *Lanius collurio* i lerka *Lullula arborea* (tylko gąsiorek w granicach terenu planowanej inwestycji, w strefach ekotonowych części północno-wschodniej i północno-zachodniej). Pozostałe gatunki tzw. „naturowe” – były zalatujące: błotniak stawowy *Circus aeruginosus*, bocian biały *Ciconia ciconia* i żuraw *Grus grus*. Stanowiska gatunków kluczowych (cenniejszych) związane były głównie z peryferyjnymi fragmentami obszaru badań, z siedliskami łąkowymi i leśnymi. Całość zgrupowania charakteryzowały dominujące gatunki pospolite, szeroko rozpowszechnione o stabilnych populacjach i niezagrożone wyginięciem w skali europejskiej, krajowej czy regionalnej. Reprezentowały typowych

przedstawiciele awifauny mozaiki krajobrazu rolniczego północnego Mazowsza. Do dominantów okresu wiosennego należały: szpak, kwiczoł, grzywacz i skowronek. W okresie lęgowym w krajobrazie otwartym najliczniej występowały: trznadel, szpak, dymówka, łozówka, a na terenach leśnych: zięba, rudzik, kapturka, pierwiosnek, bogatka i drozdy. Nie stwierdzono istotnych liczebności regularnie użytkowanych tras migracji pokarmowych, rozległych żerowisk i lęgowisk gatunków rzadkich i zagrożonych.

W obszarze inwentaryzacji odnotowano 14 gatunki ssaków, w tym 7 objętych ochroną oraz 7 gatunków łownych. Nietoperze reprezentowały 3 gatunki objęte ochroną ścisłą. Stwierdzono jeden gatunek z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej, był to bóbr europejski.

Inwentaryzacja przyrodnicza wykazała znikomą wartość badanych gruntów, nie stwierdzono siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, stanowisk chronionych czy zagrożonych gatunków flory. Notowano wyłącznie pospolite i szeroko rozpowszechnione w kraju i regionie gatunki zwierząt, niezagrożone. Znaczna część stwierdzeń obejmowała grunty strefy buforowej, teren planowanej inwestycji nie wyróżnia się na tle innych sąsiadujących gruntów obejmujących mozaikę krajobrazu rolniczego północnego Mazowsza.

Biorąc powyższe pod uwagę, należy stwierdzić, że realizacja inwestycji przy uwzględnieniu założeń raportu oś oraz wskazanych w niniejszym uzgodnieniu warunków nie spowoduje naruszenia zakazów obowiązujących w ww. formie ochrony przyrody:

1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką – realizacja inwestycji nie będzie związana z w/w katalogiem czynności. W związku z realizacją inwestycji wyklucza się zatem możliwość naruszenia powyższego zakazu;

2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227, z późn. zm.) - nie dotyczy przedsięwzięć dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko, w myśl art. 3 ust. 1 pkt 8 ustawy o udostępnianiu (...), wykazała brak znaczącego negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;

3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych – w związku z realizacją inwestycji nie przewiduje się wycinki drzew a tym samym także możliwość naruszenia powyższego zakazu;

4) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu – realizacja inwestycji nie będzie związana z w/w katalogiem czynności. W związku z realizacją inwestycji wyklucza się zatem możliwość naruszenia powyższego zakazu;

5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych – realizacja inwestycji nie będzie związana z wykonywaniem prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu. W związku z realizacją inwestycji wyklucza się zatem możliwość naruszenia powyższego zakazu.

6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka – realizacja inwestycji nie będzie związana ze zmianą stosunków wodnych. W związku z realizacją inwestycji wyklucza się zatem możliwość naruszenia powyższego zakazu;

7) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych – Inwestycja nie wiąże się z ingerencją w zbiorniki wodne, starorzecza oraz obszary wodno-błotne. W związku z realizacją inwestycji wyklucza się zatem możliwość naruszenia powyższego zakazu;

8) lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej - analizowane działki graniczą z rzeką, jednak należy

podkreślić, że powstające obiekty budowlane zostaną posadowione w odpowiedniej odległości od istniejącego zbiornika wodnego. W związku z realizacją inwestycji wyklucza się zatem możliwość naruszenia powyższego zakazu.

Przedsięwzięcie nie będzie ingerować w siedliska naturalne i półnaturalne mogące stanowić chronione siedliska przyrodnicze i siedliska gatunków objętych dyrektywami – ptasią i siedliskową. Biorąc zatem pod uwagę charakterystykę przedsięwzięcia, w opinii tutejszego organu, realizacja i funkcjonowanie planowanego zamierzenia nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na cele i przedmioty ochrony oraz integralność ww. obszaru Natura 2000, a tym samym na spójność Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000. Inwestycja nie przyczyni się do zmniejszenia różnorodności biologicznej terenu.

Warunek z sentencji postanowienia dotyczący ogrodzenia terenu inwestycji uniemożliwi ewentualne przemieszczanie się średnich lub większych zwierząt z lub na teren inwestycji, a jednocześnie zapewni możliwość ewentualnego przemieszczania się innych małych zwierząt. Zabezpieczenie otworów w drzwiach i ścianach obiektów budowlanych, w tym w szczególności wszelkich otworów wentylacyjnych uniemożliwi zajmowanie obiektu przez chiropterofaunę.

Aby wyeliminować możliwość negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze w sentencji postanowienia określono warunki realizacji przedsięwzięcia. Wykonanie prac optymalnie poza sezonem lęgowym ptaków zminimalizuje straty wśród ptaków lęgowych, do jakich mogłoby dojść na skutek płoszenia lub bezpośredniego zniszczenia lęgówisk lub żerowisk. Zapewnienie nadzoru podczas wykonywania prac budowlanych zagwarantuje prawidłowy przebieg działań ochronnych w stosunku do fauny, jak również pozwoli reagować „na miejscu” na sytuacje nieprzewidziane.

W przypadku, gdy dojdzie do sytuacji, że realizacja inwestycji, może przyczynić się do zniszczenia stanowisk roślin chronionych, płoszenia lub pogorszenia warunków gatunków objętych ochroną, należy, przed przystąpieniem do prac złożyć do tutejszego organu wnioski o wydanie zezwolenia na odstąpienie od zakazów w stosunku do gatunków dziko występujących roślin lub zwierząt objętych ochroną w trybie art. 56 ustawy o ochronie przyrody.

Wykopy i wszelkie prace ziemne mogą stanowić pułapki dla gryzoni, gadów, płazów, występujące na terenie objętym inwestycją oraz w jej okolicy. W przypadku przedostania się do nich zwierząt należy systematycznie wybierać i wypuszczać uwięzione zwierzęta „na wolność”. Wykopy należy kontrolować codziennie, aż do dnia zakończenia prac związanych z budową budynków inwentarskich.

Tutejszy organ uzgadniający uznał potrzebę wprowadzenia warunków realizacji inwestycji, uwzględniających wymogi ochrony gatunkowej. W sentencji postanowienia wprowadzono warunek mający na celu zwiększoną ochronę ptaków zasiedlających tereny rolnicze. Teren inwestycji stanowi agrocenozę o zróżnicowaniu biologicznym, która siedliskowo odpowiada tylko, niektórym gatunkom związanym z krajobrazem rolniczym. Przedmiotowa budowa na gruntach porolnych może zawłaszczyć siedlisko gatunków objętych ochroną. Dlatego, aby zapobiec ewentualnym szkodom w sentencji postanowienia nałożono warunek prowadzenia prac przygotowawczych poza sezonem lęgowym.

Ze względu na charakter planowanego przedsięwzięcia, a także jego lokalizację, nie stwierdzono możliwości wystąpienia transgranicznego oddziaływania.

Z przedłożonej dokumentacji wynika, że na terenie planowanego przedsięwzięcia i w jego otoczeniu nie występują zabytki chronione na podstawie przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Regionalny Dyrektor prowadząc postępowanie nie stwierdził konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 ustawy ooś, biorąc pod uwagę w szczególności następujące okoliczności:

- 1) posiadane na etapie wydawania postanowienia dane na temat planowanego przedsięwzięcia i elementów przyrodniczych środowiska objętych zakresem przewidywanego oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko pozwalają wystarczająco ocenić jego oddziaływanie na środowisko i ustalić warunki jego realizacji;
- 2) ze względu na rodzaj i charakterystykę planowanego przedsięwzięcia oraz powiązania z innymi przedsięwzięciami nie stwierdzono obecnie możliwości ponadnormatywnego kumulowania się oddziaływań tego przedsięwzięcia z innymi przedsięwzięciami zlokalizowanymi poza terenem inwestycyjnym;

3) nie stwierdzono możliwości negatywnego oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na obszary wymagające specjalnej ochrony ze względu na występowanie gatunków roślin i zwierząt lub ich siedlisk, lub siedlisk przyrodniczych objętych ochroną, w tym obszary Natura 2000 oraz pozostałe formy ochrony przyrody.

Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, że planowane przedsięwzięcie nie będzie w sposób znaczący negatywnie oddziaływać na środowisko.

Wobec powyższego postanowiono jak w sentencji.

Niniejsze postanowienie ma charakter uzgodnienia i nie zwalnia Inwestora/Wnioskodawcy od uzyskania wymaganych odrębnymi przepisami decyzji, uzgodnień lub zezwoleń.

POUCZENIE

Na niniejsze postanowienie nie przysługuje zażalenie. Postanowienie, na które nie służy zażalenie, strona może zaskarżyć w ramach decyzji następczej zgodnie z art. 142 k.p.a.

**Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska w Warszawie**

Arkadiusz Siembida
/podpisano elektronicznie/

Równocześnie Regionalny Dyrektor prosi o poinformowanie stron przedmiotowego postępowania o wydaniu niniejszego postanowienia. Jednocześnie informuje, że postanowienie jest zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej organu (<http://www.ekokarty.pl/wykaz/rdos-warszawa>).

Otrzymują:

1. Adresat
2. aa